



19. november 2013

**Foretræde for Børne- og Undervisningsudvalget vedrørende L51,  
tirsdag den 3. december 2013**

UU-Danmark og Danmarks Lærerforening har bedt om foretræde for Børne- og Undervisningsudvalget i forbindelse med behandling af lovforslag L 51 om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love (Indførelse af en længere og mere varieret skoledag).

Deputationen vil bestå af medlemmer fra både UU-Danmark og Danmarks Lærerforening.

Vi ønsker at fremføre synspunkter vedr. mulighederne for at styrke uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorienteringen (UEA undervisningen), overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse samt styrkelse af elevernes valgkompetence m.v. i lyset af lovforslaget.

Sammenfatning

På foretrædet vil vi bl.a. komme ind på, at de muligheder og gode intentioner, der er i lovforslaget for at styrke UEA undervisningen og de unges overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse, risikerer at falde til jorden.

Dette skyldes bl.a., at forudsætningerne for en vellykket implementering af lovforslaget ser ud til at blive stærkt begrænset af den kommende Finanslov og andre reformer på uddannelses- og vejledningsområdet.

Sagsfremstilling

DLF og UU Danmark ser i folkeskolereformen nye muligheder, hvor en markant og styrket UEA undervisning kan bidrage aktivt til en udskoling, som har et tydeligt sigte på overgangen til ungdomsuddannelserne: Gæstelærerbesøg, virksomhedsbesøg, erhvervspraktik, uddannelsespraktik (introduktionskurser og brobygning), spil og tematiserede undervisnings- og vejledningsforløb er nogle af de aktiviteter, som skal systematiseres og målrettes. I den forbindelse ser vi frem til resultatet af processen med at forenkle Fælles mål, hvor blandt andet formålet med UEA undervisningen skærpes.

Vi håber, at det øgede fokus på UEA, uddannelsesparathed og overgangen til ungdomsuddannelser kan tage højde for evalueringskonklusionerne, der gennemgås sidst i notatet. Hensigten er, at eleverne i udskolingen bliver i stand til at træffe kvalificerede uddannelses- og erhvervsvalg på baggrund af viden om egne forudsætninger, ønsker og mål samt viden om uddannelse, livslang læring, arbejdsliv og karriere. Endvidere håber vi, at samarbejdet mellem folkeskole, UU-centrene og ungdomsuddannelserne kan styrkes om denne opgave.

Vi tror, at UEA kan bringes i spil på en ny og mere anvendelsesorienteret måde, blandt andet i forbindelse med den understøttende undervisning, således at UU vejledningen, som netop bygger på elevernes forudsætninger fra UEA, kan udfordre og støtte uddannelsesvalget, herunder fx målsætningerne om at flere unge skal vælge en faglig uddannelse og starte egen virksomhed.

Samarbejdet mellem folkeskole og UU-centrene bliver helt centralt, fordi vejledningen og UEA undervisningen både skal bygge på kendskab til eleverne og den nyeste viden om uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedet. Det kræver høj faglighed – en faglighed, som risikerer ikke at være tilgængelig i fremtiden.

Efter oprettelsen af UU-centrene er der i dag få medarbejdere i folkeskolen med kompetencer til at undervise i UEA. Lærerne besidder i dag ikke tilstrækkelige kompetencer til at sikre en god vejledning for alle. Hvis det skal lykkes at styrke UEA undervisningen og vejledningen i overgang til ungdomsuddannelserne, er det helt nødvendigt, at der på UU-centrene er tilstrækkeligt med vejledere til at løfte de øgede opgaver.

Hvis det skal lykkes at styrke overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse, sikre at flere gennemfører en ungdomsuddannelse og flere vælger en erhvervsuddannelse, skal vejledningsområdet støttes – også gennem Finansloven og den kommende EUD-reform.

Baggrund:

UEA undervisningen er omtalt i folkeskolelovens § 7 som et af folkeskolens obligatoriske emner. DLF og UU Danmark ønsker at pege på de perspektiver og muligheder, som lovforslaget åbner mulighed for. Et af udgangspunkterne for disse betragtninger er den undersøgelse<sup>1</sup> som Undervisningsministeriets vejledningskontor fik lavet i maj 2012 af CEFU, Plus Leadership og Epinion og hvis hovedkonklusion fremgår herunder.

Hovedkonklusioner

Samlet set tegner der sig en række udfordringer i relation til UEA:

- Der er meget store forskelle på, hvordan UEA prioriteres og tilrettelægges. Det gælder i kommunerne og på de enkelte skoler. Prioriteringen på den enkelte skole er desuden meget personafhængig. Hvis skoleledelsen ikke vægter området, afhænger omfang og kvalitet af, om den enkelte lærer kan se vigtigheden.

---

<sup>1</sup> Undersøgelsen: "[Kortlægning af UEA aktiviteter i folkeskolen](#)"

- Flere skoleledere – ca. 20 % i gennemsnit – har begrænset kendskab til både lovgivning, omfang og praksis på UEA-området.
- Både skolelederne og UU-lederne oplever, at det er svært at finde tid til at prioritere UEA-undervisningen pga. øgede krav til skolens andre fag og generelle nedskæringer.
- Skoleledere og lærere oplever i praksis en uklarhed omkring indholdet i UEA. Hvornår er det UEA? Hvornår er det elementer i de obligatoriske fag? Hvornår udskolings- eller vejledningsaktiviteter?
- Der opleves en uklarhed i relation til arbejdsfordelingen mellem UU og skolerne omkring UEA-undervisningen. Undersøgelsen tyder på manglende forventningsafstemning mellem UU og skoler i relation til omfanget af UEA-undervisning og særligt UU's rolle.
- UU-lederne oplever, at der generelt mangler en bevidsthed på skolerne om sammenhængen mellem folkeskolens formålsparagraf, UEA-undervisningen og udskolings- og vejledningsaktiviteter.
- Særligt skolelederne oplever, at UU's fokus på unge med særlige behov for vejledning medfører en nedtoning af UU's fokus på UEA-undervisningen til fordel for 'enkeltsager'.
- Mange påpeger, at UEA i højere grad bør integreres i de obligatoriske fag og dermed i skolernes hverdag. Ikke mindst fordi UEA kan være en indgangsvinkel i forhold til at sikre et praksiselement i de obligatoriske fag.